

Medicinski fakultet u Rijeci

**IZVEDBENI NASTAVNI PLAN  
2023/2024**

Za kolegij

**Od filozofije do etike tijela**

|                    |                                                                                            |
|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| Studij:            | <b>Medicina (R)</b> (izborni)<br>Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij |
| Katedra:           | <b>Katedra za društvene i humanističke znanosti u medicini</b>                             |
| Nositelj kolegija: | <b>doc. dr. sc. Mijatović Franjo</b>                                                       |
| Godina studija:    | <b>1</b>                                                                                   |
| ECTS:              | <b>1.5</b>                                                                                 |
| Stimulativni ECTS: | <b>0 (0.00%)</b>                                                                           |
| Strani jezik:      | <b>Mogućnost izvođenja na stranom jeziku</b>                                               |

## Podaci o kolegiju:

Uvod; Tijelo u etičkim, socijalnim, historijskim i medicinskim razmatranjima; Dualizam uma i tijela; Represija tjelesnog; U-tijelovljena etika; Briga za tjelesnu individualnost; Bioetičko tijelo; Biomedicina i moralno djelovanje u kompleksnom svijetu; Različite normativne prakse tijela; Poštivanje tjelesne nedostupnosti Drugoga; Zaključno (1 sat)

## Popis obvezne ispitne literature:

1. Agamben, G. „Otvoreno: Čovjek i životinja“ u: *Europski glasnik, godište 17, br. 17*, Hrvatsko društvo pisaca, Zagreb, 2012., 37 – 95.
2. Agamben, G., 2006. *Homo sacer: Suverena moć i goli život*. Multimedijalni institut, Arkzin, Zagreb, 2006.
3. Čović, A., *Etika i bioetika*, Pergamena, Zagreb, 2004
4. Foucault, M., *Hermeneutika subjekta*, Sandorf, Zagreb, 2017.
5. Kant, I., *Utemeljenje metafizike ćudoređa*, Kruzak, Zagreb, 2016.
6. La Mettrie, J. O., *Čovjek stroj; Rasprava o duši; Čovjek biljka*, Zagreb: ArTresor naklada, 2004.
7. Schildrik, M, Mykitiuk, R., *Ethics of the Body; Postconventional Challenges*, MIT Press, Cambridge, 2005.

## Popis dopunske literature:

## **Nastavni plan:**

### **Predavanja popis (s naslovima i pojašnjenjem):**

#### **Tijelo u etičkim, socijalnim, historijskim i medicinskim razmatranjima**

Identificirati i objasniti glavna etička pitanja koja se pojavljuju u filozofijskim, socijalnim, historijskim i medicinskim razmatranjima s obzirom na ljudsko tijelo, njegovu ranjivost i njegovo dostojanstvo.

#### **Dualizam uma i tijela**

Objasniti odnos uma i tijela, interpretirati povijest odnosa uma i tijela, navesti razloga za uvažavanje jedinstva uma i tijela, promicati jedinstvenu sliku čovjeka

### **Seminari popis (s naslovima i pojašnjenjem):**

#### **U-tijelo-vljena etika**

**objasniti pojam u-tijelo-vljenja (embodiment), razlikovati vrste ranjivosti ljudskoga tijela, poduzeti potrebne mjere za sprječavanje potencijalnog kršenja etike tijela u radnom okruženju i sredini**

#### **Briga za tjelesnu individualnost**

Analizirati dominantnu ulogu medicine prema ljudskom tijelu, argumentirati interdisciplinarni pristup prema ljudskom biću i njegovu tijelu, usporediti odnose prema čovjeku i njegovoj individualnosti u različitim medicinskim i filozofijskim obrascima.

#### **Biomedicina i moralno djelovanje u kompleksnom svijetu**

Prepoznati moralnu problematiku s obzirom na biomedicinska postignuća, interpretirati biomedicinske mogućnosti koje su utjecale na nastanak suvremenih moralnih teorija po pitanju tijela, opisati pristupe u rješavanju moralnih problema iz prakse studenta medicine.

#### **Različite normativne prakse tijela**

Prepoznati deontološke, konsvencijalističke i teorije vrline, razlikovati metodologije tih teorija, primjeniti teorije u rješavanju slučaja iz prakse studenta medicine i sagledati koja ta promjena stvara u odnosu budućeg liječnika prema pacijentu kao tjelesnom biću.

#### **Poštivanje tjelesne nedostupnosti Drugoga**

Prepoznati svetost i jedinstvenost ljudskog tijela, istaknuti pravnu dimenziju identiteta Drugoga, analizirati etičku standardizaciju svetosti u medicini, analizirati sadržaj nedostupnosti i nespoznatljivosti Drugoga, prepoznati i definirati ograničeno poznavanje Drugoga, primjeniti odrednice Kodeksa medicinske etike i deontologije.

#### **Studentske prezentacije: Zaključno predavanje**

Svaki student samostalno prezentira rad pred cijelom grupom, pri čemu se evaluiraju elementi prezentacije. Istaknuti potrebne mjere za sprječavanje potencijalnog kršenja etike tijela u radnom okruženju i sredini

## **Obveze studenata:**

Tijekom predavanja prema uputama predavača studenti će trebati napisati i obraniti svoj rad (u obliku diskusije) na temelju predavanja, praktičnog rada i stečenog znanja. Posebna pozornost posvetit će se sposobnosti studenta da stečeno znanje koriste u svom radu i analizi odabrane teme. Uz to studenti trebaju pripremiti prezentaciju/seminarski rad koji će odražavati slobodno odabrano pitanje s područja Od filozofije do etike tijela. Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci: pohađanje nastave i aktivnost na nastavi donosi 10 (%) bodova, izlaganje rada 40 (%), a pisani seminarski rad 50 (%)

## **Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):**

**Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:**

-

## SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE 2023/2024

Od filozofije do etike tijela

| Predavanja<br>(mjesto i vrijeme / grupa)                                                                                                                                                                              | Seminari<br>(mjesto i vrijeme / grupa)                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>24.04.2024</b>                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                              |
| Tijelo u etičkim, socijalnim, historijskim i medicinskim razmatranjima: <ul style="list-style-type: none"><li>• Z5 (16:00 - 18:15) <sup>[1342]</sup><ul style="list-style-type: none"><li>◦ OFDET</li></ul></li></ul> |                                                                                                                                                                                              |
| doc. dr. sc. Mijatović Franjo <sup>[1342]</sup>                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                              |
| <b>07.05.2024</b>                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                              |
| Dualizam uma i tijela: <ul style="list-style-type: none"><li>• Z4 (16:00 - 17:30) <sup>[1342]</sup><ul style="list-style-type: none"><li>◦ OFDET</li></ul></li></ul>                                                  | U-tijelo-vljena etika: <ul style="list-style-type: none"><li>• Z4 (17:30 - 18:15) <sup>[1342]</sup><ul style="list-style-type: none"><li>◦ OFDET</li></ul></li></ul>                         |
| doc. dr. sc. Mijatović Franjo <sup>[1342]</sup>                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                              |
| <b>15.05.2024</b>                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                              |
|                                                                                                                                                                                                                       | U-tijelo-vljena etika: <ul style="list-style-type: none"><li>• ONLINE (16:00 - 18:15) <sup>[1342]</sup><ul style="list-style-type: none"><li>◦ OFDET</li></ul></li></ul>                     |
| doc. dr. sc. Mijatović Franjo <sup>[1342]</sup>                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                              |
| <b>22.05.2024</b>                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                              |
|                                                                                                                                                                                                                       | Briga za tjelesnu individualnost: <ul style="list-style-type: none"><li>• Z7 (16:00 - 18:00) <sup>[1342]</sup><ul style="list-style-type: none"><li>◦ OFDET</li></ul></li></ul>              |
| doc. dr. sc. Mijatović Franjo <sup>[1342]</sup>                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                              |
| <b>31.05.2024</b>                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                              |
|                                                                                                                                                                                                                       | Različite normativne prakse tijela: <ul style="list-style-type: none"><li>• ONLINE (16:00 - 19:00) <sup>[1342]</sup><ul style="list-style-type: none"><li>◦ OFDET</li></ul></li></ul>        |
| doc. dr. sc. Mijatović Franjo <sup>[1342]</sup>                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                              |
| <b>05.06.2024</b>                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                              |
|                                                                                                                                                                                                                       | Poštivanje tjelesne nedostupnosti Drugoga: <ul style="list-style-type: none"><li>• Z3 (16:00 - 19:00) <sup>[1342]</sup><ul style="list-style-type: none"><li>◦ OFDET</li></ul></li></ul>     |
| doc. dr. sc. Mijatović Franjo <sup>[1342]</sup>                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                              |
| <b>14.06.2024</b>                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                              |
|                                                                                                                                                                                                                       | Studentske prezentacije: Zaključno predavanje: <ul style="list-style-type: none"><li>• Z3 (17:00 - 20:00) <sup>[1342]</sup><ul style="list-style-type: none"><li>◦ OFDET</li></ul></li></ul> |
| doc. dr. sc. Mijatović Franjo <sup>[1342]</sup>                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                              |

### Popis predavanja, seminara i vježbi:

| PREDAVANJA (TEMA) | Broj sati | Mjesto održavanja |
|-------------------|-----------|-------------------|
|-------------------|-----------|-------------------|

|                                                                        |   |    |
|------------------------------------------------------------------------|---|----|
| Tijelo u etičkim, socijalnim, historijskim i medicinskim razmatranjima | 3 | Z5 |
| Dualizam uma i tijela                                                  | 3 | Z4 |

| SEMINARI (TEMA)                                        | Broj sati | Mjesto održavanja |
|--------------------------------------------------------|-----------|-------------------|
| U-tijelo-vljena etika                                  | 3         | ONLINE<br>Z4      |
| Briga za tjelesnu individualnost                       | 3         | Z7                |
| Biomedicina i moralno djelovanje u kompleksnom svijetu | 3         |                   |
| Različite normativne prakse tijela                     | 4         | ONLINE            |
| Poštivanje tjelesne nedostupnosti Drugoga              | 4         | Z3                |
| Studentske prezentacije: Zaključno predavanje          | 4         | Z3                |

### ISPITNI TERMINI (završni ispit):

---